

twééën splitsen. Een gedeelte zij dan nitsluitend gewijd aan de praktische geneeskunde.

Hoe de sectie-vergaderingen behooren ingericht te worden is van later zorg. Hoofdvoorwaarden zijn, dat zij zorgvuldig worden voorbereid, een afwisselend programma bieden, waarop aan vraagstukken van den dag, diagnostiek, therapie en demonstratie van patiënten, kortom aan zaken van praktische strekking de noodige aandacht worde geschonken. Aldus ingericht zullen de sectie-vergaderingen ongetwijfeld vele dankbare bezoekers tot zich trekken.

Amsterdam, 13 Sept. 1902.

E. C. VAN LEERSUM.

GEMONTEERDE BLAASSTEENEN.

Geachte Redactie!

In het nummer van 13 Sept. j.l. heeft uw medewerker de aandacht gevestigd op mijn mededeeling in de Juni-aflevering der *Nouvelle Iconographie de la Salpêtrière* over de in het Anatomisch Museum aanwezige „gemonteerde” blaassteen. De raadselachtige beteekenis dezer versiering, is mij voor korten tijd opgehelderd. In het begin van Augustus toch had ik het genoeg een bezoek te ontvangen van Prof. RANKE, den bekenden Anthropoloog uit München. Bij onzen rondgang door het Museum, toonde ik hem ook de bewuste blaassteen, die hij onmiddellijk herkende als zoogenaamde ex-voto's. Ook in Beieren werden zij in vroeger eeuwen tot dit doel gebruikt.

Amsterdam, 13 Sept. 1902.

BOLK.

Geachte Redactie!

In n°. 11 van dit *Tijdschrift* is onder de rubriek Buitenland (blz. 566) een staaltje betreffende de sterfte aan tuberculose in eenige steden weergegeven.

De juistheid dezer cijfers is echter in hooge mate twijfelachtig.

Nemen wij bijv. Amsterdam, waarvan, de sterfte aan tuberculose is opgegeven als zijnde 1.49.

Aan het zeer nauwkeurig bewerkte proefschrift van B. J. F. BAVINCK, dat officieele cijfers weergeeft, ontleen ik, dat voor de jaren 1875—1895 de gemiddelde jaarlijksche sterfte aan longtuberculose bedroeg te Amsterdam 2.39 en in het geheele rijk 2.02.

De cijfers in het *Tijdschrift* vermeld hebben betrekking op „tuberculose”, terwijl die van BAVINCK alleen „longtuberculose” betreffen en dus kleiner moesten zijn, dan die welke ons uit Amerika bericht worden; toch is het sterftecijfer bij BAVINCK ruim 60 pCt. boven dat van het Amerikaansche staatsje!

Ik vermoed, dat de sterfte aan longtuberculose in Amsterdam sedert 1895 is afgenomen; dat zij echter zoo enorm is verminderd als het Amerikaansche staatsje zou doen gelooven, durf ik helaas nog niet aannemen.

Ook de meeste andere cijfers van dit proefje van Amerikaansche statistiek zijn eenige tientallen percenten onder of boven de officieele gegevens der verschillende landen.

Davos-Platz,
15 September 1902.

Uw dienstw.
N. J. A. VAN VOORVELD.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — Het onderscheiden van darminhoud in foro.

Bij een man, verdacht van moord en verminging van het lijk van de vermoorde, werden in de stof, die van onder de nagels verwijderd werd, tyrosine bilirubine, cholesterine, tripelphosphaten, staafjes-epitheelcellen, zetmeelkorrels gedeeltelijk verteerde spier- en plantenvezels en eitjes van spoelwormen gevonden. De deskundigen oordeelden, dat dit alles inhoud van de dikke darmen was, deze nu kan bij zeer onzindelijke personen ook onder de nagels worden gevonden. Prof. FLINT besliste daarentegen, voornamelijk op grond van de aanwezigheid van tyrosine en bilirubine, dat de stof uit de dunne darmen afkomstig was, en bij de vermoorde was een stuk van de dunne darmen weggesneden. In de dikke darmen gaan deze stoffen over resp. tot indol en stercobiline (*Lancet*, 13 Sept.).

LONDEN. — Voor de ziekenhuizen. Om de Londensche ziekenhuizen vrij te maken van schuld heeft de Koning een beroep gedaan op de weldadigheid, ten einde een jaarlijksche bijdrage van 100.000 P. St. te verzekeren. Lord MOUNT STEPHEN en Lord STRATHCONA hebben nu 16.000 P.St. jaarlijks voor hun rekening genomen (*Brit. med. Journal*).

— **Lijkverbranding.** De koning heeft een wet bekrachtigd, welke den 1en April 1903 in werking zal treden en bepaalt, dat de autoriteiten, belast met het toezicht op het begraven, dit ook op de lijkverbanding zullen hebben uit te strekken, zoodat deze thans in het koninkrijk geoorloofd is. De tekst der wet is opgenomen in *the Lancet* van 6 Sept. p. 700.

— **Sterfte in heete en koele zomers.** *The Lancet* vergelijkt de sterfte gedurende de derde week van Augustus in de jaren 1899 en 1902, die in het eerstgenoemde jaar vrij warm, in 1902, zooals men weet, nog al koud was. In de steden van Engeland was het algemeene sterftcijfer 26.8 in 1899, met een maximum van 38 te Salford, en 14.4 in 1902, met een maximum van 20.2 te Stockton.

De sterfte aan diarrhoe bedroeg in 1899 per 1000 inwoners der verschillende groote steden 11.5—16.5, in 1902 slechts 1.7—3.5 (*Lancet*).

Ter vergelijking diene de heete kroningeweek in 1898, toen te Amsterdam 34 kinderen beneden het jaar aan ziekten van het darmkanaal zijn gestorven tegen slechts 13 in de overeenkomstige week van 1902.

WEENEN. — Het Duitsch geneeskundig congres. De Keizer van Oostenrijk heeft voor de ontvangst van het congres, dit jaar te Carlsbad te houden, een som van 20.000 Kronen geschonken (*Deutsche med. Wochensch.*).